

Impressie van de kilometerslange toekomstige langsdammen bij Tiel, die als een smalle berm langs de vaargeul lopen.

‘Langsdammen’ bij Tiel uniek in Nederland

■ Bewoners beter beschermd tegen overstromingen ■ Binnenvaart zal indirect ook profiteren

Wilma van Meteren

Twee kilometerslange dammen ten zuiden van Tiel gaan hoogwater in de Waal temmen. Rijkswaterstaat heeft toestemming gekregen voor dit experiment van staatssecretaris Joop Atsma (infrastructuur), zo maakte de dienst gisteren bekend. De proef valt binnen het grotere rijksprogramma ‘Ruimte voor de rivier’, dat bewoners achter de rivierdijken beter moet beschermen tegen overstromingen. De aanleg van de zogeheten langsdammen met een totale lengte van tien kilometer

is niet eerder vertoond in Nederland. Als een soort smalle berm lopen ze langs de vaargeul, de traditionele kribben erachter verdwijnen. Dat zorgt ervoor dat de Waal sneller water kan afvoeren, in een grotere hoeveelheid. Rijkswaterstaat gaat ervan uit dat dankzij de dammen de waterstand zes tot twaalf centimeter lager uitkomt. Gekozen is voor het gedeelte van de Waal tussen Wamel en Ophemert in Gelderland vanwege ‘de mooie lange binnenbocht’ waar de scheepvaart voldoende ruimte heeft, zegt

riviertakmanager Peter Jesse. Indirect profiteert volgens hem de binnenvaart van de dammen omdat er op die plek minder baggerwerk nodig is voor het openhouden van de vaargeul. En baggerwerk zorgt voor hinder. Jesse benadrukt dat de vaargeul meer dan voldoende breedte houdt. Met schippersvereniging Schuttevaer gaan wetenschappers de effecten op het scheepvaartverkeer een aantal jaren volgen. In de jaren negentig experimenteerde Rijkswaterstaat al met veel kleinere langsdammen in de Waal bij Opijnen. Die zijn opgeworpen

tussen kribben, die bleven liggen en werden doorgestoken. De dammen hadden toen een heel ander doel, namelijk natuurontwikkeling. Het was een succes; de ondiepe nevengeul die ontstond, bleek een goede kraamkamer voor schelpdieren, kreeftjes en zeldzame vissoorten en daarmee aantrekkelijk voor watervogels. Riviertakmanager Jesse verwacht dat ook het gebied bij Tiel straks bijdraagt aan natuurontwikkeling en kansen schept voor recreatie door de ‘luwe’ geul die ontstaat tussen de wal en de dam. Maar de dammen bij

Tiel zullen niet zoals bij Opijnen te bereiken zijn voor wandelaars. Rijkswaterstaat wil in februari beginnen met de aanbesteding van het project, waarin ook de verlaging van 120 kribben tussen Tiel en Gorinchem is opgenomen. Daarom kan de dienst nog geen mededelingen doen over de kosten. Een cultuurhistoricus en een landschapsarchitect moeten er mede voor zorgen dat de dammen goed in het landschap passen. Basaltblokken die vrijkomen door het verwijderen en verlagen van kribben, worden hergebruikt in de langsdammen.

nr 4-1-12